DOMSTOLENS DOM (sjätte avdelningen)
den 16 juli 1998 *

I mål C-339/97,

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av juridiske rådgivaren Götz zur Hausen, i egenskap av ombud, delgivningsadress: rättstjänsten, Carlos-Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg, Luxemburg,

sökande,

mot

Storhertigdömet Luxemburg, företrätt av Nicolas Schmit, directeur des relations économiques internationales et de la coopération, utrikesministeriet, i egenskap av ombud, delgivningsadress: utrikesministeriet, 5, rue Notre-Dame, Luxemburg,

svarande,

angående en talan om fastställelse av att Storhertigdömet Luxemburg har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt

— kommissionens direktiv 94/15/EG av den 15 april 1994 om anpassning till den tekniska utvecklingen för första gången av rådets direktiv 90/220/EEG om

* Rättegångsspråk: franska.

avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön (EGT L 103, s. 20), och

— kommissionens direktiv 94/51/EG av den 7 november 1994 om anpassning till den tekniska utvecklingen av rådets direktiv 90/219/EEG om innesluten användning av genetiskt modifierade mikroorganismer (EGT L 297, s. 29; svensk specialutgåva, område 15, volym 13, s. 248),

genom att inte inom den föreskrivna fristen anta de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktiven,

meddelar

DOMSTOLEN (sjätte avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden H. Ragnemalm (referent) samt domarna R. Schintgen, P. J. G. Kapteyn, J. L. Murray och K. M. Ioannou,

generaladvokat: A. La Pergola,
justitiesekreterare: R. Grass,

med hänsyn till referentens rapport,

och efter att den 5 maj 1998 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Europeiska gemenskapernas kommission har genom ansökan, som inkom till domstolens kansli den 30 september 1997, med stöd av artikel 169 i EG-fördraget väckt

talan om fastställelse av att Storhertigdömet Luxemburg har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt

— kommissionens direktiv 94/15/EG av den 15 april 1994 om anpassning till den tekniska utvecklingen för första gången av rådets direktiv 90/220/EEG om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön (EGT L 103, s. 20), och

— kommissionens direktiv 94/51/EG av den 7 november 1994 om anpassning till den tekniska utvecklingen av rådets direktiv 90/219/EEG om innesluten användning av genetiskt modifierade mikroorganismer (EGT L 297, s. 29; svensk specialutgåva, område 15, volym 13, s. 248),

genom att inte inom den föreskrivna fristen anta de lagar och andra författningar som var nödvändiga för att följa direktiven.

2 Enligt artikel 2 i direktiven 94/15 och 94/51 skulle medlemsstaterna före den 30 juni 1994 respektive den 30 april 1995 sätta i kraft de lagar och andra författningar som var nödvändiga för att följa dessa direktiv och omedelbart underrätta kommissionen om detta.

3 Vid utgången av dessa tidsfrister sände kommissionen, eftersom den från Storhertigdömet Luxemburg inte hade fått något meddelande eller några andra uppgifter om åtgärder för införlivande av direktiven i fråga, i enlighet med artikel 169 i fördraget, den 9 augusti 1994 beträffande direktiv 94/15 och den 2 augusti 1995 beträffande direktiv 94/51, en formell underrättelse till den luxemburgska regeringen och uppmanade den att inkomma med ett yttrande inom två månader.

4 Med hänsyn till att kommissionen inte erhållit något meddelande om några officiella åtgärder för införlivande av direktiven 94/15 och 94/51 med luxemburgsk rätt, riktade kommissionen den 27 december 1996 två motiverade yttranden till den luxemburgska regeringen och uppmanade den att inom två månader från delgivningen av det motiverade yttrandet vidta de åtgärder som var nödvändiga för att uppfylla skyldigheterna enligt direktiven 94/15 och 94/51.

5 Genom en skrivelse av den 10 februari 1997 upplyste den luxemburgska regeringen kommissionen om att de åtgärder som var nödvändiga för att införliva de båda direktiven höll på att förberedas med stöd av en lag av den 13 januari 1997.

6 Eftersom kommissionen inte har erhållit någon annan underrättelse om att förfarandet för införlivande av de båda direktiven avslutats, har den väckt förevarande talan.

7 Storhertigdömet Luxemburg har medgett att direktiven 94/15 och 94/51 inte har införlivats inom den föreskrivna fristen. Storhertigdömet har emellertid anfört att lagstiftningsprocessen för antagande av direktiven inte kunde inledas innan lagen av den 13 januari 1997 antagits, genom vilken rådets direktiv 90/219/EEG, av den 23 april 1990, om innesluten användning av genetiskt modifierade mikroorganismer (EGT L 117, s. 1; svensk specialutgåva, område 15, volym 9, s. 198) och rådets direktiv 90/220/EEG, av den 23 april 1990, om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön (EGT L 117, s. 15; svensk specialutgåva, område 15, volym 9, s. 212) införlivades.

8 Storhertigdömet Luxemburg har i en skrivelse av den 14 maj 1998 uppgett sig ha införlivat direktiv 94/15 genom en förordning (règlement grand-ducal) av den 17 april 1998 (*Mémorial* av den 28 april 1998, s. 458).

9 Kommissionen har i en skrivelse som ingavs den 25 juni 1998 noterat att denna åtgärd har vidtagits och har återkallat denna del av sin talan, men vidhållit sin talan avseende direktiv 94/51.

10 Vad beträffar direktiv 94/51, skall det konstateras att en medlemsstat, enligt fast rättspraxis, inte kan åberopa bestämmelser, praxis eller förhållanden inom den interna rättsordningen som grund för att underlåta att uppfylla skyldigheter och iaktta frister som föreskrivs i ett direktiv (se bland annat dom av den 2 oktober 1997 i mål C-208/96, kommissionen mot Belgien, REG 1997, s. I-5375, punkt 9).

11 Eftersom direktiv 94/51 inte har införlivats inom den föreskrivna fristen, skall kommissionens talan i det avseendet anses välgrundad.

12 Det finns således anledning fastställa att Storhertigdömet Luxemburg har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 2 i direktiv 94/51 genom att inte inom den föreskrivna fristen anta de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet.

Rättegångskostnader

13 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

14 Enligt artikel 69.5 i rättegångsreglerna skall part som återkallar sin talan förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om inte återkallelsen anses befogad på grund av den andra partens uppträdande.

15 Kommissionen har avstått från vissa anmärkningar i sin ansökan, eftersom Storhertigdömet Luxemburg efter talans väckande har vidtagit nödvändiga åtgärder för att införliva direktiv 94/15.

16 Av detta följer att kommissionens återkallelse av en del av sin talan är befogad på grund av Storhertigdömet Luxemburgs uppträdande. Denna stat har dessutom tappat målet i övrigt.

17 Storhertigdömet Luxemburg skall följaktligen förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (sjätte avdelningen)

följande dom:

1) Storhertigdömet Luxemburg har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 2 i kommissionens direktiv 94/51/EG av den 7 november 1994 om anpassning till den tekniska utvecklingen av rådets direktiv 90/219/EEG om innesluten användning av genetiskt modifierade mikroorganismer, genom att inte inom den föreskrivna fristen anta de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet.

2) Storhertigdömet Luxemburg skall ersätta rättegångskostnaderna.

Ragnemalm Schintgen Kapteyn

Murray Ioannou

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 16 juli 1998.

R. Grass

Justitiesekreterare

H. Ragnemalm

Ordförande på sjätte avdelningen